

Стање јавних финансија Србије још је далеко од импресивног јер је јавни дуг од око 65 одсто бруто домаћег производа (БДП) за Србију превисок, инвестиције државе су недовољне, а буџети локалних самоуправа су неуређени, оценио је главни економиста Фискалног савета Данко Брчеревић.

"Један број градова и општина систематски касни у плаћању својих обавеза и та кашњења су се у појединим локалним самоуправама толико нагомилала да премашују њихове годишње буџете. Уз то, неуспешно је пословање већине локалних јавних предузећа и других локалних установа, попут апотека", казао је Брчеревић у интервјуу за Магазин Бизнис.

Он је додао се огромна средства из буџета локалних самоуправа одливају на субвенције за покривање тих губитака уместо да иду у инвестиције.

"Србија је на самом зачељу међу упоредивим европским земљама по приступу исправној пијаћој води, третману отпада, пречишћавању отпадних вода, проценту деце уписане у предшколске установе и бројним другим показатељима - и то је највећа цена неуређених буџета локалних самоуправа и лошег пословања локалних јавних предузећа", указао је Брчеревић.

Влада да укине привремену забрану запошљавања

По оцени Фискалног савета, како је рекао, Влада Србије треба да укине привремену забрану запошљавања у јавном сектору, уместо што планира да је задржи и у 2018. години.

"Првобитно је и било предвиђено да забрана запошљавања траје свега годину дана након њеног увођења крајем 2014, а у том периоду планирано је да се направе добре систематизације – да држава јасно одреди где има вишкове, а где мањкове запослених. Међутим, забрана запошљавања на снази је већ четврту годину и то тако што се сваке године усвајају измене Закона о буџетском систему којим се забрана додатно продужава за наредну годину", навео је Брчеревић.

Он сматра да продужетак забране запошљавања у 2018. ослобађа додатни фискални простор за повећање плата веће од два одсто, будући да смањује број запослених у држави за више од 10.000 годишње - људи природно одлазе у пензију, а до њихове замене долази само у изузетним случајевима.

"Влада ад-хок мерама постиже то да се у ограниченом фискалном простору од пет до шест одсто поједине плате повећају и за 10 одсто - али по цену додатне неуређености система зарада и запослености у јавном сектору", казао је Брчеревић.

Његова су очекивања да ће у 2018. години ипак доћи до пореског растеређења привреде, које неће моћи да буде велико, не само зато што је фискални простор ограничен, већ и зато што порески систем Србије не одступа значајно од других упоредивих земаља Централне и Источне Европе.

Реформа државне управе најслабија тачка

Коментаришући спровођење трогодишњег програма Србије са Међународним монетарним фондом (ММФ), који истиче фебруара идуће године, главни економиста Фискалног савета је рекао да је реформа државне управе вероватно била његова

најслабија тачка.

"Србија је крајем 2014. обећала да ће око 400 милиона од тада потребних две милијарде евра уштеда обезбедити тако што ће реформом јавне управе смањити број запослених у држави за око 75.000 до краја 2017, што се ни изблиза није десило. На срећу, Пореска управа успела је, мимо првобитних прогноза, снажно да побољша наплату јавних прихода од 2015. чиме је више него надомештен мањак уштеда по основу смањења броја запослених", казао је Брчеревих.

Како је истакао, да је фискална консолидација зависила само од реформи јавних предузећа никада не би успела, јер се праве реформе практично спроводе само у Железницама.

"Јавно предузеће које нас тренутно највише брине ипак није Србијагас, већ ЕПС. Услед отпора синдиката, годинама се одлаже усвајање систематизације којом би се утврдио вишак запослених, трошкови зарада су од 2014. повећани уместо да се смањују, јер ЕПС није испоштовао одлуку Владе да смањи плате запослених у 2015, а дугогодишњи мањак инвестиција и лоше управљање предузећем довело је до снажног пада производње електричне енергије почетком ове године", упозорио је Брчеревих.

Он је оценио да би Србији користио нови аранжман са ММФ-ом јер је остало још доста посла на уређењу јавних финансија за шта би кредибилитет и стручна помоћ ММФ-а били од велике помоћи.

Подсетио је да је Србија већ имала лоше искуство да се по завршетку аранжмана са ММФ-ом нагло повећава запосленост у држави, неодрживо расту пензије и плате, заустављају се реформе јавних предузећа и одустаје се од приватизације државних предузећа.

"Нови аранжман са ММФ-ом требало би, уз очување макроекономске стабилности, више да се фокусира на реформе јавног сектора које су у претходном аранжману подбациле, као и на реформе јавних финансија на локалном нивоу власти јер то је не само фискално важно, већ има и изузетно велики и непосредан утицај на квалитет живота грађана Србије", препоручио је Брчеревих у разговору за Магазин Бизнис.

(Бета)